

ROMÂNIA

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI
DIRECȚIA GENERALĂ MANAGEMENT ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR
Str. G-ral Berthelot nr. 28-30, București 70738

Nr.43.451 /08.10.2008

APROB
SECRETAR DE STAT
Zvetlana Ileana PREOTEASA

Avizat
Director General
Liliana PREOTEASA

METODOLOGIE

*privind organizarea și desfășurarea concursurilor de limba și literatura română pentru elevii din
gimnaziu și liceu
- anul școlar 2008 – 2009 -*

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 1. – (1) Olimpiada de limba și literatura română are rolul de a stimula activitatea de performanță a elevilor cu predispoziții, aptitudini, talent, în vederea asigurării dezvoltării competenței de comunicare și a competenței culturale la nivel maxim.

(2) Prezenta metodologie cuprinde cadrul de organizare și desfășurare a olimpiadei de limba și literatura română pentru elevii din clasele VII – XII.

(3) În județele în care există școli cu predare în limbile minorităților naționale, olimpiada pentru elevii din clasele a VII-a și a VIII-a va avea două secțiuni: pentru școli cu predare în limba română și pentru școli cu predare în limbile minorităților naționale.

Art. 2. - (1) Etapele olimpiadei de limba și literatura română sunt următoarele: pe clasă, pe școală, pe localitate, județeană și națională.

(2) Toți elevii participanți la etapa națională a olimpiadei de limba și literatura română vor concura la două probe distincte: proba scrisă individuală și proba de lucru în echipă.

Capitolul II. Organizarea și desfășurarea olimpiadei

Art. 3 (1) **Comisia județeană/a municipiului București** pentru organizarea și desfășurarea etapelor olimpiadei de limba și literatura română este numită prin decizie a inspectorului școlar general și este compusă din:

- a) președinte - inspectorul școlar de specialitate;
- b) secretar - 1 profesor de limba română, operator PC;
- c) membri - 6 profesori de limba română, responsabili pentru fiecare clasă VII – XII.
- d) directorul unității școlare unde se desfășoară olimpiada, etapele locală și județeană.

(2) Comisia județeană se înființează în prima jumătate a lunii octombrie 2008 și își încetează activitatea pe data de 20 ianuarie 2009, după finalizarea etapei județene a olimpiadei și transmiterea datelor.

Art. 4. (1) Atribuțiile comisiei județene/ a Municipiului București sunt următoarele:

- a) asigură comunicarea programei pentru olimpiadă și a calendarului acesteia, în toate unitățile școlare, până la data de 20 octombrie 2008;
- b) stabilește unitatea școlară care va fi centrul de organizare a etapelor anterioare etapei naționale ale olimpiadei de limba și literatura română, la nivelul fiecărui județ/ municipiului București; unitatea școlară nominalizată va fi sediul Comisiei județene pentru olimpiadă și va avea toată baza de date privind conținutul și organizarea etapelor olimpiadei de limba și literatura română, anterioare etapei naționale;
- c) etapa județeană a olimpiadei se va desfășura la unitatea școlară nominalizată ca sediu al Comisiei județene;
- d) stabilește și comunică în toate unitățile școlare, datele pentru desfășurarea etapelor anterioare etapei județene, respectând luna calendaristică indicată pentru fiecare etapă, în prezenta metodologie;
- e) decide asupra normei de reprezentare/școală, la fiecare dintre etapele locală și județeană, stabilind criterii clare, comunicate în școli, odată cu toate celelalte informații privind olimpiada;
- f) elaborează subiectele pentru etapele anterioare etapei județene;
- g) decide asupra modului de comunicare a subiectelor în fiecare centru de concurs stabilit la nivelul întregului județ, la etapele anterioare etapei județene;
- h) stabilește unitățile școlare-gazdă pentru desfășurarea etapei locale;
- i) elaborează fișa de atribuții pentru asistenți și pentru evaluatori;
- j) convoacă asistenții și evaluatorii pentru etapele locală și județeană și realizează instruirea acestora;
- k) elaborează adeverințe de participare pentru asistenți și pentru evaluatori și le înmânează acestora la finalizarea fiecărei etape la care au participat;
- l) asigură logistica necesară fiecărei etape, împreună cu directorul unității școlare-gazdă;
- m) asigură constituirea bazei de date privind participarea elevilor din județe la toate etapele olimpiadei;
- n) răspunde de completarea în baza de date la fiecare etapă a rezultatelor obținute de către elevii participanți;
- o) comunică fiecărei școli lista elevilor calificați la etapa superioară, în termen de 3 zile de la desfășurarea uneia dintre etapele locale;
- p) comunică fiecărei școli de la care sunt elevi calificați la etapa superioară, data, ora și locul desfășurării acesteia;
- q) numește câte 2 evaluatori pentru comisia județeană de contestații, la fiecare clasă, dintre profesorii cei mai valoroși din județ, care nu evaluează inițial;
- r) validează listele cuprinzând clasamentul final și comunică școlilor, numele elevilor participanți la etapa superioară, cu respectarea normei de reprezentare;
- s) în intervalul 16 – 18 ianuarie, inspectorii de specialitate, în calitate de președinți ai Comisiei județene, vor transmite prin fax, la I.S.J. Bihor și prin e-mail (minarusu@gmail.com și apetrache@gmail.com), tabelele cuprinzând numele elevilor care vor reprezenta județul la etapa națională, validate în cadrul Comisiei județene;
- t) la etapa județeană, fixează și comunică criteriile de departajare a valorii lucrărilor, în cazul în care pe ultimul loc se află mai mulți elevi, astfel încât să nu se depășească numărul locurilor repartizate județului în cauză pentru etapa națională;
- u) după etapa județeană, organizează pregătirea lotului reprezentativ al județului pentru proba în echipă, prin nominalizarea a 1-2 profesori, cărora le stabilește atribuții clare; activitatea acestora va fi monitorizată de către Comisia județeană care asigură și consilierea, la nevoie;
- v) poartă întreaga răspundere privind modul de organizare și desfășurare a etapelor locale și județeană ale olimpiadei, cu excepția conținutului subiectelor pentru etapa județeană.

Art. 5. (1) Comisia Centrală pentru organizarea și desfășurarea olimpiadei de limba și literatura română se înființează prin notă întocmită de către inspectorii generali de limba română din cadrul

MECT aprobată de către Secretarul de Stat pentru învățământ preuniversitar și avizată de Directorul general al DGBFIP și de Directorul General al DGMÎP.

(2) Comisia centrală este compusă din:

- 1 președinte executiv, cadru didactic universitar;
- 2 vicepreședinți, inspectorii generali din cadrul MECT;
- 1 secretar, operator PC, nominalizat de către județul-gazdă;
- 6 profesori de limba română - câte un responsabil pentru echipele de evaluare de la fiecare clasă a VII-a - a XII-a;
- 1 responsabil pentru echipele de evaluare de la clasele a VII-a și a VIII-a (școli cu predare în limbile minorităților naționale);
- 1 responsabil pentru echipa de evaluare a probei în echipă;
- evaluatori, pentru ambele concursuri (concursul individual și concursul în echipă).

(2) Atribuțiile Comisiei Centrale sunt următoarele:

- a) asigură, prin activitatea grupului de lucru, elaborarea subiectelor pentru etapele județeană și națională, cu respectarea programei de olimpiadă, pentru fiecare clasă;
- b) asigură transmiterea în toate județele a precizărilor privind conținutul și desfășurarea etapelor județeană și națională ale olimpiadei;
- c) transmite fiecărui inspectorat școlar, pe serverul FTP, subiectele pentru etapa județeană, la data și ora stabilite prin nota avizată de către Secretarul de Stat pentru învățământ preuniversitar;
- d) elaborează, prin grupul de lucru, subiectele pentru etapa națională;
- e) fixează județul-gazdă pentru etapa națională a olimpiadei de limba și literatura română (clasele a VII-a – a XII-a);
- f) comunică inspectorului de specialitate din județul-gazdă toate detaliile privind organizarea și desfășurarea etapei naționale a olimpiadei de limba și literatura română;
- g) transmite, prin e-mail, inspectorilor generali din cadrul MECT (minarusu@gmail.com și apetrache@gmail.com), în intervalul 16 – 18 ianuarie, tabelele cuprinzând numele elevilor care vor reprezenta fiecare județ la etapa națională;
- h) asigură crearea bazei de date pentru etapa națională, prin secretarul Comisiei centrale și cu ajutorul inspectorului de specialitate din județul-gazdă;
- i) stabilește și comunică, prin afișare, criteriile de acordare a premiilor, a mențiunilor și a premiilor speciale;
- j) coordonează activitatea de reevaluare a lucrărilor contestate;
- k) validează și afișează rezultatele inițiale și rezultatele finale la concursul individual, și rezultatele la concursul în echipă;
- l) elaborează raportul cu privire la modul de desfășurare a etapei naționale a olimpiadei, în termen de 2 zile de la încheierea acesteia și propune eventuale modificări pentru ediția din anul școlar următor, menite să sporească nivelul competițional.

Capitolul III. Înscrierea și participarea elevilor

Art. 6. La etapa județeană, norma de reprezentare pentru fiecare clasă, unitate școlară din județ va fi stabilită de către inspectorii de specialitate de la inspectoratele școlare.

Art. 7. Promovarea unui elev pentru a concura la etapele județeană și națională ale olimpiadei de limba și literatura română este condiționată de punctajul obținut de acesta conform tabelului următor:

Tipul de școală	pentru etapa județeană	pentru etapa națională	Observații
Gimnaziu cu predare în limba română și Liceu	Punctajul minim va fi stabilit de către inspectorul de specialitate în cadrul comisiei județene	Minim de 85 puncte obținute la etapa județeană	Promovarea elevilor la etapa națională se va face în limita numărului de locuri alocat fiecărui județ, în ordinea descrescătoare a punctajului obținut
Gimnaziu cu predare în limbile minorităților naționale		Minim 75 de puncte obținute la etapa județeană	

Capitolul IV. Etapele olimpiadei

Art. 8. (1) Etapele olimpiadei de limba și literatura română pentru gimnaziu și liceu sunt următoarele:

Clasa	Etape locale			Etapa națională:
	Pe școală	Pe localitate (oraș, comună) /sector	Pe județ/ municipiul București	
a VII-a	NOIEMBRIE 2008	DECEMBRIE 2008	10 IANUARIE 2009	2 – 6 FEBRUARIE 2009, ORADEA, jud. BIHOR
a VIII-a				
a IX-a				
a X-a				
a XI-a				
a XII-a				

Capitolul V. Norma de participare

Art. 9 (1) Norma de participare este conform tabelului următor:

Clasa	Tipul de școală	Pentru fiecare județ	Județul gazdă	Municipiul București	Locuri suplimentare
a VII-a a VIII-a a IX-a a X-a a XI-a a XII-a	Gimnaziu cu predare în limba română și liceu	Câte 1 loc pentru fiecare clasă, în total câte 6 locuri.	Câte 1 loc pentru fiecare clasă, în total 6 locuri + 2 locuri pentru școli cu predare în limbile minorităților naționale, la care se adaugă încă 4 locuri (județul gazdă) în total 12 locuri.	16 locuri, la care se adaugă încă 4 locuri pentru elevii claselor a VII-a și a VIII-a de la școli cu predare în limbile minorităților, în total 20 locuri.	Suplimentarea cu 1 loc pentru premiile II și III (indiferent de numărul acestora) și cu 2 locuri pentru premiul I (indiferent de numărul acestora) pentru performanțele din anul 2007 – 2008.
a VII-a și a VIII-a	Gimnaziu cu predare în limbile minorităților	Județelor care au și școli cu predare în limbile minorităților li se adaugă încă 2 locuri pentru clasele a VII-a și a VIII-a, în total, fiecare județ de acest tip având repartizate 8 locuri.			

(2) Nu se admite transferul locurilor de la un tip de școală la altul, în cazul județelor pe teritoriul cărora funcționează atât școli cu predare în limba română, cât și școli cu predare în limbile minorităților naționale.

Art. 10 (1) Fiecare județ va trimite câte un profesor însoțitor la 10 elevi.

(2) Costurile aferente transportului, cazării și diurnei pentru acești însoțitori vor fi asigurate de MECT, prin fonduri de la buget.

Capitolul VI. Organizarea și desfășurarea probelor de concurs

Art. 11 (1) Răspunderea pentru primirea, multiplicarea și transmiterea subiectelor pentru etapa județeană, precum și întocmirea documentelor specifice acestei etape revin inspectorului/ inspectorilor de specialitate din fiecare județ.

(2) Răspunderea pentru calitatea și obiectivitatea evaluării la etapele pe clasă, pe școală, pe localitate și județeană revine deopotrivă comisiei județene și fiecărui profesor evaluator.

Art. 12 (1) Pentru toate etapele concursului, timpul de lucru va fi:

- pentru clasele VII – VIII – 2 ore;

- pentru clasele IX – XII – 3 ore;
- proba de lucru în echipă, de la etapa națională se va desfășura pe parcursul a 2 ore.

Art. 13. (1) Participarea elevilor la concursul individual constă în elaborarea unei lucrări scrise individuale, prin rezolvarea subiectului corespunzător programei de olimpiadă, pentru fiecare an de studiu.

(2) **Concursul în echipă** vizează evaluarea cunoașterii elementelor de cultură și civilizație românească și a pragmaticii discursului oral în limba română, conform programei de **Limbă, cultură și civilizație românească**, aprobată prin **OMECT nr. 1303 din 13.06.2007**.

(3) Din fiecare echipă vor face parte echipajele a câte patru județe. Echipajele vor fi alcătuite prin tragerea la sorți a județelor, procedură care se va face de către inspectorii generali MECT, la deschiderea festivă a olimpiadei;

(4) Concursul în echipă are următoarea structură:

A. Probă de comunicare orală în limba română, pe tema „**Mărturii ale multiculturalității românești în context european**”, pe baza valorificării programei precizate în alineatul (2). Proba va cuprinde diverse forme de comunicare orală dialogată și monologată (prezentări orale ale unor teme, schimb de opinii, relatarea unor experiențe personale).

B. Elaborarea unui proiect de grup, pe una din temele următoare*:

1. **Obiceiuri de Anul Nou** în spațiul tradițional românesc.
2. **Limba română**: latinitatea limbii române; rolul umaniștilor români și a reprezentanților Școlii Ardelene în deschiderea discuțiilor privind latinitatea limbii române; influențe asupra limbii române; primul dicționar poliglot (Ion Budai - Deleanu).
3. **România azi**: personalități contemporane în diverse domenii ale științei sau artei, personalități simbolice ale vieții publice (selecția o vor face concurenții).
4. **Obiceiuri și tradiții românești**: obiceiuri legate de momente din viața oamenilor (nașterea, botezul, nunta, înmormântarea), obiceiuri și tradiții legate de anotimpuri.
5. **Istorie și legendă** în spațiul cultural românesc: texte literare de inspirație istorică (legende, poeme, povestiri privitoare la domnitori sau evenimente istorice).
6. **Călătoria** – inițiere în cunoaștere (jurnale de călătorie sau texte literare pe tema călătoriei).
7. **Diversitatea** etnică și culturală a românilor.
8. **Natura** românească reflectată în arte.
9. **Memoria timpului** românesc (prezentarea unor case memoriale, monumente și muzee).

* Temele sunt extrase din Programa aprobată prin **OMECT nr. 1303 din 13.06.2007**

Art. 14 (1) Cu ocazia desfășurării etapei naționale a olimpiadei de limba și literatura română, se va elabora revista concursului.

(2) Inspectorul școlar de specialitate din județul gazdă, prin Comisia județeană, are obligația să coordoneze apariția revistei olimpiadei. În acest sens, inspectoratul școlar gazdă va organiza colectivul de redacție, prin numirea unui grup de profesori și elevi din județ la care se vor adăuga membrii colectivului de redacție al revistei olimpiadei internaționale de limba și literatura română. Denumirea revistei, macheta și forma grafică de tipărire vor fi adoptate de comun acord cu vicepreședinții Comisiei Centrale.

Art. 15 Programul desfășurării olimpiadei va fi conceput de către inspectorul de specialitate de la județul gazdă și avizat de DGMÎP, apoi retransmis inspectoratului școlar al județului gazdă. Inspectorul de specialitate din județul gazdă va transmite tuturor inspectoratelor școlare din țară aceste documente avizate de MECT și însoțite de adresa inspectoratului școlar-gazdă cuprinzând alte detalii organizatorice.

Capitolul VII. Programele și subiectele

Art. 16 (1) Pentru participarea la olimpiada de limba română, elevii, sub îndrumarea profesorilor, vor parcurge programa specială pentru olimpiadă;

(2) Comisia centrală, prin vicepreședinții ei, va posta pe site din timp, aceste documente specifice.

(3) La etapele pe școală și pe localitate, subiectele vor fi elaborate în cadrul comisiei județene, coordonate de către inspectorul de specialitate, în calitate de președinte.

(4) Răspunderea pentru calitatea subiectelor și a baremului, la etapele locale ale olimpiadei, pentru confidențialitate, precum și pentru transmiterea acestora în școli revine comisiei județene și inspectorului de specialitate de la inspectoratul școlar.

(5) Subiectele pentru etapa județeană vor fi elaborate de către un grup de lucru, coordonat de către inspectorii generali din MECT.

(6) Răspunderea pentru calitatea subiectelor și a baremului, la etapa județeană a olimpiadei, pentru confidențialitate, precum și pentru transmiterea acestora pe serverul FTP revine Comisiei centrale, prin vicepreședinții acesteia, inspectorii generali din cadrul MECT.

Capitolul VIII. Evaluarea

Art. 17 (1) La proba scrisă individuală, lucrările vor fi evaluate cu punctaj de la 10 la 120.

(2) Evaluarea va fi realizată de profesorii nominalizați de către comisia județeană;

(3) După finalizarea evaluării inițiale, comisia județeană va afișa listele concurenților, pe clase, în ordine alfabetică.

(4) Rezultatele obținute la această probă pot fi contestate, reevaluarea lucrărilor în cauză fiind realizată de către comisia județeană de contestații;

(5) Contestarea notelor obținute la concursul individual se face numai în scris, prin completarea de către autorul lucrării a formularului pus la dispoziție de către comisia județeană și semnat atât de către acesta, cât și de către părinte/ susținătorul legal, numai în ziua următoare afișării rezultatelor inițiale;

(6) După reevaluarea lucrărilor contestate, comisia județeană va afișa rezultatele finale în ordine alfabetică și în ordine valorică, specificându-se în dreptul fiecărui elev premiul sau mențiunea obținute, acolo unde este cazul;

(7) Lucrările de la etapa județeană se păstrează la școala-gazdă, timp de un an;

(8) Comisia județeană are libertatea de a decide dacă se pot elibera copii ale lucrărilor elevilor, la solicitarea acestora, a părinților sau a profesorului clasei; orice decizie în acest sens, se va consemna în proces-verbal și va fi anunțată înaintea desfășurării probei.

Art. 18. Inspectorul de specialitate din fiecare județ va realiza centralizarea rezultatelor la etapa județeană și va întocmi tabelul cuprinzând elevii calificați pentru a participa la etapa națională, conform normei de participare precizate în prezenta Metodologie, **Art. 9**, alin. (1).

Art. 19. (1) Contestarea rezultatelor obținute de către concurenți la concursul individual de la etapa națională se face numai de către elevul în cauză și numai însoțit de către profesorul însoțitor al echipajului județului respectiv;

(2) Depunerea contestațiilor se va face personal de către elevul în cauză, la secretariatul Comisiei centrale, prin completarea formularului-tip, semnarea acestuia și legitimarea contestatarului, precum și contrasemnarea de către profesorul însoțitor;

(3) Retragera contestației se poate face până cel târziu două ore după expirarea termenului de depunere a acesteia și numai de către elevul în cauză;

(4) Profesorul însoțitor va contrasemna contestația;

(5) Nu se admite depunerea contestației de către altă persoană în afară de elevul în cauză; se exclude delegarea pentru această operațiune a unei alte persoane, indiferent cine ar fi aceasta;

(6) La etapa națională, nu se admite eliberarea de copii ale lucrărilor elevilor, oricine ar fi solicitantul acestora.

Art. 20. (1) La concursul în echipă, punctajul maxim este de 120 de puncte;

(2) Punctajul obținut la concursul în echipă nu poate fi contestat.

Art. 21 (1) Profesorii evaluatori nu vor avea elevi în concurs la clasa la care evaluează.

(2) Rezultatele inițiale se vor afișa în ordine alfabetică, pe clase;

(3) La etapa națională, comisia de contestații pentru reevaluarea lucrărilor susținute la proba scrisă individuală se va constitui dintre profesorii membri ai Comisiei centrale care nu au corectat la clasa respectivă.

(4) Rezultatele finale la concursul individual se vor comunica, prin afișare, în termen de 24 ore de la depunerea contestațiilor și vor fi definitive.

(5) Evaluarea concursului de lucru în echipă se va face prin aplicarea unui barem construit de către Comisia centrală.

(6) Rezultatele evaluării la acest concurs vor fi comunicate în aceeași zi și nu pot fi contestate.

(7) Profesorii evaluatori nu vor da publicității informații din interiorul comisiei centrale, altele decât cele oficiale postate pe site-ul MECT.

Capitolul IX. Premiarea

Art. 22. (1) La fiecare etapă anterioară etapei naționale, premiile se vor acorda în ordinea descrescătoare a punctajului obținut;

(2) La etapa națională, premiile și mențiunile se vor acorda, pentru fiecare clasă în parte, după cum urmează: premiul I (cel puțin 114 puncte), premiul al II-lea (cel puțin 108 puncte), premiul al III-lea (cel puțin 102 puncte) și mențiuni (cel puțin 96 de puncte):

- câte un premiu I, II și III;

- câte 12 mențiuni pentru elevii claselor VII – XII;

- câte 4 mențiuni pentru elevii claselor a VII-a și a VIII-a, de la școli cu predare în limbile minorităților naționale;

- premii speciale oferite de către sponsori, cu respectarea condiției de punctaj (cel puțin 96 de puncte din 120 posibile);

(3) Un concurent la etapa națională poate primi premiu, mențiune (acordate de MECT) sau/și premiu special, oferit de sponsori.

Art. 21 (1) La concursul în echipă, premiile, mențiunile și premiile speciale se vor acorda în ordinea descrescătoare a punctajului echipei, astfel:

Premiul I	Premiul al II-lea	Premiul al III-lea	Mențiuni	Premii speciale
1	1	1	3	1 sau mai multe, la decizia Comisei Centrale, în funcție de îndeplinirea criteriilor stabilite;

(2) Profesorii care au pregătit elevii **premiați** la etapa națională vor primi de la inspectoratul școlar județean, diplome de onoare, în semn de recunoaștere a contribuției lor la sporirea calității învățământului la limba și literatura română.

(3) Profesorii care au pregătit lotul fiecărui județ pentru participarea la concursul în echipă, la etapa națională vor primi de la inspectoratul școlar județean, diplome de onoare, în semn de recunoaștere a contribuției lor la sporirea calității învățământului la limba și literatura română, **indiferent de rezultatul** pe care acești elevi îl vor obține la etapa națională.

Capitolul X. Dispoziții finale

Art. 23. (1) La olimpiada internațională de limbă, literatură și cultură românească, vor participa elevii din clasele a VII-a – a X-a câștigătorii premiului I și elevii din clasele a XI-a – a XII-a, câștigători ai premiilor I, II și III, la etapa națională;

(2) Toți elevii participanți la etapa națională vor primi o diplomă de participare, concepută și realizată de inspectoratul școlar gazdă;

(3) Profesorii evaluatori din Comisia centrală vor primi o adeverință de participare eliberată de MECT;

(4) Profesorii însoțitori ai elevilor de la etapa națională din fiecare județ vor primi o adeverință de participare, eliberată de inspectoratul școlar județean gazdă;

(5) Profesorii evaluatori pot selecta fragmente din lucrările elevilor pentru a fi publicate în revista olimpiadei;

(6) Lucrările de la ambele probe care la etapa națională vor obține premiile I, al II-lea și al III-lea pot fi publicate integral sau pe fragmente, în volumul al IV-lea din cadrul proiectului **Lucrări de nota 10**, lansat de Editura Nomina, în parteneriat cu MECT.

(7) Proiectul **Lucrări de nota 10** are ca scop conturarea profilului valoric al fiecărei ediții a olimpiadei de limba și literatura română, în vederea afirmării elevilor capabili de performanță și pentru construirea standardelor care să orienteze profesorii și elevii în pregătirea pentru participarea la ediția următoare a acestui tip de concurs de excelență.

Director,

Gabriela GUȚU

Inspectori generali,

Mina-Maria RUSU

Anca-Denisa PETRACHE

Anexa 1 la Metodologia privind organizarea și desfășurarea concursurilor de limba și literatura română pentru elevii din gimnaziu și liceu – anul școlar 2008-2009- aprobată cu nr. 43451/ 8.10.2008

**PROGRAMA
PENTRU OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ELEVII DIN
GIMNAZIU ȘI LICEU**

I. GIMNAZIU (clasele a VII-a - a VIII-a)

1. Proba scrisă individuală

Clasa a VII-a

A. Elemente de teorie literară:

genuri literare: liric, epic;
specii literare: basmul, schița, nuvela, pastelul, poemul, doina, imnul;
moduri de expunere: narațiunea, descrierea, dialogul, monologul.

B. Conținuturi:

1. structuri în textele epice (procedee de legare a secvențelor, timp, spațiu);
2. structuri în textele lirice (concordanța dintre forma fonetică și grafică a poeziei și ideea transmisă de aceasta);
3. figuri de stil: repetiția (aliterația, asonanta), antiteza, metafora;
4. elemente de prozodie: tipuri de rimă; piciorul metric bisilabic; tipuri de ritm; versul liber.

C. Elemente de construcție a comunicării:

- a. elemente de fonetică: despărțirea în silabe a cuvintelor; diftong, triftong, hiat;
- b. discursul; relația text, frază, propoziție, cuvânt; sensul cuvintelor în context; rolul sufixelor în realizarea sensului cuvintelor (tipuri de sufixe); derivatele parasintetice;
- c. conversiunea; neologismele; evitarea greșelilor de folosire a neologismelor, tipuri de sinonime; tipuri de omonime, cuvinte polisemantice; polisemia în raport cu omonimia; unități frazeologice - rolul acestora în asigurarea expresivității limbii; formule și clișee internaționale;
- d. morfosintaxă: verbe copulative, predicative și auxiliare; verbe personale, impersonale, locuțiunea verbală; substantivul și locuțiunea substantivală; adjectivul, locuțiunea adjectivală; funcții sintactice: predicat verbal, predicat nominal, subiect, atribut, complement;
- e. elemente de ortografie și punctuație.

Clasa a VIII-a

A. Elemente de teorie literară:

genuri literare: liric, epic;

specii literare: basmul, schița, nuvela, pastelul, poemul, doina, imnul, romanul, scrieri SF;
moduri de expunere: narațiunea, descrierea, dialogul, monologul.

B. Conținuturi:

1. structurarea mesajului operei literare; structura operei literare;
2. figuri de stil: alegoria, inversiunea, invocația, interogația și exclamația retorică, repetiția (aliterația, asonanta), antiteza, metafora, tipuri de rimă, piciorul metric bisilabic, tipuri de ritm, versul liber;
3. elemente de versificație: iambul, troheul, amfibrahul;
4. genuri și specii literare (caracteristici): liric, epic.

C. Elemente de construcție a comunicării:

- a. enunțul (propoziția și fraza); mijloace de realizare a relațiilor sintactice în propoziție și în frază: flexiunea, jonctiunea, juxtapunerea, topica, intonația, pauza;
- b. elemente de fonetică: diftong, triftong, hiat; valorile stilistice ale nivelului fonetic într-un text literar;
- c. vocabularul: cuvinte și construcții incidente, punctuația lor; anacolutul, tautologia, jargonul, argoul, dublete etimologice, limba literară, limba populară, limba vorbită, limba scrisă; prefixoide, sufixoide, rolul neologismelor în dezvoltarea sinonimiei;
- d. predicatul și subiectul; exprimarea funcțiilor sintactice la nivel propozițional și la nivelul frazei; relația parte de propoziție - parte de vorbire;
- e. elemente de ortografie și punctuație.

II. LICEU (clasele a IX-a - a XII-a)

Clasa a IX-a

A. Competențe generale

1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în receptarea și în producerea mesajelor în diferite situații de comunicare.
2. Folosirea modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea diferitelor texte literare și nonliterare.
3. Argumentarea în scris a unor opinii în diverse situații de comunicare.

B. Domenii și conținuturi

1. Domenii tematice:

- _ (la alegere) – Adolescența/Joc și joacă;
- _ (la alegere) – Familia/Școala;
- _ (la alegere) – Lumi fantastice/Aventură, călătorie;
- _ (la alegere) – Iubirea/Scene din viața de ieri și de azi;
- _ (la alegere) – Confruntări etice și civice/Personalități, exemple, modele.

2. Conținuturi:

- niveluri ale receptării textelor;
- schema comunicării concepută de Roman Jakobson (componentele și funcțiile actului de comunicare)
- texte ficționale și texte nonficționale (memorialistice, epistolare, jurnalistice, juridic-administrative sau științifice, argumentative)/texte literare și texte nonliterare;
- „eu ficțional“ și „eu real“;

- ficțiune, imaginație, invenție; realitate, adevăr;
- tipuri textuale și structura acestora;
- componente structurale și expresive ale textelor ficționale/nonficționale (literare/nonliterare);
- jurnalul de lectură;
- temă, motiv, viziune despre lume;
- modul de reflectare a unei idei sau a unei teme în mai multe texte literare (aparținând unor genuri sau epoci diferite sau unor arii culturale diferite) și/sau nonliterare;
- textul critic în raport cu un text literar;
- reguli și tehnici de construire a monologului/dialogului.

NOTĂ! Acestor conținuturi li se adaugă toate conceptele de specialitate asimilate în gimnaziu.

C. Delimitarea materiei

- etapa locală/sector: o temă;
- etapa municipală/județeană: două teme;
- etapa națională: două teme.

Conținuturile vizate de programă vor fi aplicate în:

1. redactarea unui eseu structurat, nestructurat, de tip argumentativ, analiză, paralelă.
2. producerea unui text ficțional/nonficțional.
3. comprehensiunea/interpretarea unui text la prima vedere ficțional/nonficțional

Clasa a X-a

A. Competențe generale

1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în receptarea și în producerea mesajelor, în diferite situații de comunicare.
2. Folosirea modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea diferitelor texte literare și nonliterare.
3. Argumentarea unor opinii în diverse situații de comunicare.

B. Conținuturi

- expresivitatea în limbajul comun și în limbajul literar-artistic;
- calitățile generale și particulare ale stilului;
- componente de structură, de compoziție și de limbaj specifice textului narativ;
- temă și viziune despre lume;
- sensuri multiple ale textelor literare;
- structuri și tehnici argumentative în texte literare și nonliterare;
- interpretări și judecăți de valoare exprimate în critica și în istoria literară.
- valori stilistice ale unor categorii morfosintactice;
- proza scurtă: basmul cult, povestirea, nuvela; romanul.

NOTĂ! Acestor conținuturi li se adaugă toate conceptele de specialitate asimilate în anii anteriori.

C. Delimitarea materiei

- etapa locală/sector: basmul cult, nuvela;
- etapa municipală/județeană: basmul cult, nuvela, un roman;
- etapa națională: basmul cult, povestirea, nuvela, un roman.

Conținuturile vizate de programă vor fi aplicate în:

1. redactarea unui eseu structurat, nestructurat, de tip argumentativ, analiză, paralelă, sinteză.
2. producerea unui text ficțional/nonficțional (literar/nonliterar).
3. comprehensiunea / interpretarea unui text la prima vedere ficțional/nonficțional (literar/nonliterar).

Clasa a XI-a

I. Competențe generale

1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în diferite situații de comunicare.
2. Comprehensiunea și interpretarea textelor.
3. Situarea în context a textelor studiate prin raportare la epocă sau la curente culturale / literare.
4. Argumentarea unor opinii în diverse situații de comunicare.

II. Conținuturi

A. Conținuturi din domeniul literaturii

1. Fundamente ale culturii române. Latinitate și dacism.
  2. Perioada veche. Dimensiunea religioasă a existenței. Formarea conștiinței istorice.
  3. Curente culturale / literare în secolele al XVII-lea – al XVIII-lea: umanismul și iluminismul;
  4. Rolul literaturii în perioada pașoptistă.
  5. Forme hibride ale civilizației românești la mijlocul secolului al XIX-lea.
- NOTĂ! Acestor conținuturi li se adaugă toate conceptele de specialitate asimilate în anii anteriori.

B. Conținuturi din domeniul limbă și comunicare

Se vor actualiza achizițiile anterioare.

III. Delimitarea materiei

- **etapa locală/sector:** Fundamente ale culturii române. Latinitate și dacism.
- **etapa municipală/județeană:** Fundamente ale culturii române. Latinitate și dacism. Perioada veche. Dimensiunea religioasă a existenței. Formarea conștiinței istorice.
- **etapa națională:** Fundamente ale culturii române. Latinitate și dacism. Perioada veche. Dimensiunea religioasă a existenței. Formarea conștiinței istorice. Rolul literaturii în perioada pașoptistă. Forme hibride ale civilizației românești la mijlocul secolului al XIX-lea.

NOTĂ! Acestor conținuturi li se adaugă toate conceptele de specialitate asimilate în anii anteriori.

Conținuturile vizate de programă vor fi aplicate în:

1. redactarea unui eseu structurat, nestructurat, de tip argumentativ, analiza, paralelă, care să vizeze combinarea perspectivei hermeneutice și a celei contextuale, formularea unor puncte de vedere proprii asupra fenomenului literar/cultural vizat de operele studiate/conținuturile programei, compararea și/sau evaluarea unor argumente diferite în vederea formulării unor judecăți proprii.
2. producerea unui text literar/nonliterar.
3. comprehensiunea / interpretarea unui text la prima vedere literar/nonliterar.

Clasa a XII-a

I. Competențe

1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în diferite situații de comunicare
2. Comprehensiunea și interpretarea textelor
3. Situarea în context a textelor studiate prin raportare la epocă sau la curente culturale / literare
4. Argumentarea unor opinii în diverse situații de comunicare

II. Conținuturi

A. Conținuturi din domeniul literaturii

1. Perioada interbelică: poezia. Curente culturale / literare: modernism vs. tradiționalism. Orientări avangardiste. Fronda în literatura interbelică. Diversitate tematică, stilistică și de viziune în poezia interbelică. Identitate culturală în context european.

B. Conținuturi din domeniul limbă și comunicare

- tipuri de discurs: publicistic.
- norma literară.
- adecvare/inadecvare stilistică;
Se vor actualiza achizițiile anterioare.

III. Delimitarea materiei

Etapa locală/sector – Perioada interbelică: poezia. Curente culturale/literare: modernism vs. tradiționalism.

Etapa municipală/județeană – Perioada interbelică: poezia. Curente culturale/literare: modernism vs. tradiționalism. Orientări avangardiste. Diversitate tematică, stilistică și de viziune în poezia interbelică.

Etapa națională – Perioada interbelică: poezia. Curente culturale/literare: modernism vs. tradiționalism. Orientări avangardiste. Fronda în literatura interbelică. Diversitate tematică, stilistică și de viziune în poezia interbelică. Identitate culturală în context european.

Conținuturile vizate de programă vor fi aplicate în:

1. redactarea unui eseu structurat, nestructurat, de tip argumentativ, analiza, paralelă, care să vizeze combinarea perspectivei hermeneutice și a celei contextuale, formularea unor puncte de vedere proprii asupra fenomenului literar/cultural vizat de operele studiate/conținuturile programei, compararea și/sau evaluarea unor argumente diferite în vederea formulării unor judecăți proprii.
2. producerea unui text literar/ nonliterar.
3. comprehensiunea/interpretarea unui text la prima vedere literar/nonliterar.

N.B. : *Elevii care vor participa la olimpiadă, etapele județeană și națională, vor parcurge programa indicată pentru olimpiadă, indiferent de ritmul parcurgerii programei școlare la orele de curs.*

Anexa 2 la Metodologia privind organizarea și desfășurarea concursurilor de limba și literatura română pentru elevii din gimnaziu și liceu – anul școlar 2008-2009- aprobată cu nr. 43451/ 8.10.2008

**A. PRECIZĂRI PRIVIND
DESFĂȘURAREA PROBEI INDIVIDUALE
- clasele a VII-a – a XII-a –**

1. Programa olimpiadei

- Programa concursului respectă Curriculumul extins pentru clasele a VII-a – a XII-a , precum și Metodologia în vigoare de organizare și desfășurare a concursului, aprobată cu nr. 43451/ 08. 10.2008.
- În vederea studiului aprofundat, se recomandă texte din literatura română circumscrise domeniilor de conținut prevăzute de programele școlare, texte care trebuie să respecte criteriile: valoric-estetic, formativ, adecvare la vârsta elevilor.
- Pentru fiecare clasă, programa pentru olimpiadă va viza inclusiv elementele de conținut și capacitățile/ competențele prevăzute pentru anii anteriori.

2. Structura subiectelor

- Pentru **clasele VII – X – un singur subiect** (fragment de text/ text integral), cu trei obiective:
  - a. evaluarea competențelor de comunicare în limba română – 3 itemi;
  - b. valorificarea elementelor de limbă în identificarea mesajului din textul - suport și interpretarea semnificațiilor acestuia – 5 itemi;
  - c. generare de text, pornind de la textul-suport dat.

Punctajul total se va calcula astfel:

10 puncte din oficiu

- a. 30 de puncte (distribuite în funcție de dificultatea fiecărui item)
- b. 40 de puncte
- c. 40 de puncte

Total – 120 de puncte

- Pentru **clasele XI – XII – două subiecte**, cu următoarea structură:

Subiectul 1:

- a. 5 itemi vizând competențele de comunicare în limba română;
- b. argumentarea valorii estetice a unui fragment/ text integral.

Subiectul 2:

- argumentarea opiniei personale privind afirmații din estetică/ critică literară/ teorie literară, având drept sprijin exemple din **operele literare studiate**.

Punctajul total se va calcula astfel:

10 puncte din oficiu

- S 1- a. 30 de puncte (distribuite în funcție de dificultatea fiecărui item)
- b. 40 de puncte
- S 2 - 40 de puncte

Total – 120 de puncte*

* Lucrările premiate la etapa națională se vor încadra în prevederile art. 23, alin. (6) din Metodologie.

La etapele anterioare etapelor județeană și națională, comisia județeană poate decide să respecte aceeași structură a subiectelor sau să adopte o structură diferită de cea propusă. Pentru coerență, se recomandă aceeași structură la toate etapele anterioare etapelor județeană/ națională.

**B. PRECIZĂRI PRIVIND
DESFĂȘURAREA PROBEI DE LUCRU ÎN ECHIPĂ
- clasele a VII-a – a XII-a –**

Competențe generale, valori și atitudini vizate:

- a. cunoașterea și utilizarea surselor referitoare la tema propusă;
- b. receptarea și înțelegerea unor mesaje pe tema propusă;
- c. producerea de mesaje diverse, în concordanță cu tema propusă;
- d. utilizarea limbii române în diverse situații de comunicare: deprinderea de a-și adapta expunerea orală la cerințele formulate/ interlocutor;
- e. stimularea interesului pentru cunoașterea elementelor care definesc identitatea națională culturală în spațiul european;
- f. afirmarea conștiinței apartenenței la un spațiu cultural/ multicultural;
- g. dezvoltarea valorilor morale universale și a toleranței;
- h. dezvoltarea capacității de cooperare și deschiderea către celălalt.

1. Structura probei de lucru în echipă:

A. Probă de **COMUNICARE ORALĂ** în limba română, pe tema „**Mărturii ale multiculturalității românești în context european**”. Proba va cuprinde diverse forme de comunicare orală dialogată și monologată (prezentări orale ale unor teme, schimb de opinii, relatarea unor experiențe personale). Proba de comunicare orală va avea ca text-suport un fragment dintr-o operă literară, circumscrisă temei propuse.

Subiectul va fi structurat în două părți, prima parte vizând evaluarea competențelor de comunicare și de prelucrare a informațiilor de către elevii claselor VII – X și a doua parte, destinată elevilor din clasele XI – XII (evaluarea competenței de susținere a ideii cu argumente de ordin științific, selectate din bibliografia de limbă și literatură română adecvată ciclului superior al liceului).

B. Elaborarea unui **PROIECT DE GRUP** (eseu structurat), pe una din temele următoare**, în funcție de subiectul extras de fiecare echipă:

- *Obiceiuri de Anul Nou* în spațiul tradițional românesc.
- *Obiceiuri și tradiții românești*: obiceiuri legate de momente din viața oamenilor (nașterea, botezul, nunta, înmormântarea), obiceiuri și tradiții legate de anotimpuri.
- *Călătoria* – inițiere în cunoaștere (jurnale de călătorie sau texte literare pe tema călătoriei).

** Temele sunt extrase din art. 13, alin. 4), B. din **Metodologie** și se regăsesc în **Programa LCCR** aprobată prin **OMECT nr. 1303 din 13.06.2007 (Limba, Cultură și Civilizație Românească)**

2. Desfășurarea probei de lucru în echipă:

Proba se va desfășura în data de **3 februarie 2009**. Subiectul extras de fiecare echipă va cuprinde puncte de sprijin pentru redactarea răspunsurilor.

- a. 1 oră - proba de comunicare orală, structurată astfel :

40 de minute	- timpul de pregătire a echipei pentru expunere (studierea sarcinilor de lucru, informarea reciprocă în cadrul grupului, sintetizarea elementelor esențiale necesare formulării răspunsului, capacitatea de analiză, sinteză, generalizare și abstractizare etc.)
15 minute	- prezentarea orală realizată de către concurenții din clasele a VII-a – a X – a;

5 minute

- prezentarea orală realizată de
către concurenții din clasele a XI-a – a XII – a

a. 1 oră - realizarea în echipă a eseului structurat pe tema indicată de subiectul extras (1 pagină A4 – scris de mână).

3. Criterii de evaluare:

1. pentru proba de comunicare orală (70 de puncte):

- adekvarea discursului la cerințele formulate;
- pertinența și corectitudinea științifică a argumentelor;
- utilizarea corectă și nuanțată a limbii române în situația de comunicare dată;
- folosirea elementelor adecvate pentru construirea unui mesaj persuasiv;
- armonizarea elementelor verbale cu cele nonverbale și paraverbale (elemente de retorică a discursului)

2. pentru eseu structurat (50 de puncte):

- respectarea structurii unui eseu;
- exprimarea clară și nuanțată a ideii formulate prin sarcina de lucru;
- susținerea unei viziuni originale asupra temei tratate;
- argumentarea științifică a opiniilor prezentate;
- reliefarea raportului dintre identitatea națională și multiculturalitate, în spațiul european, în contextul temei date;
- evidențierea importanței valorilor universale în afirmarea identității culturale a omului modern.

4. Premiarea se va face diferențiat, după cum urmează, cu respectarea prevederilor din metodologie:

Proba scrisă individuală		Proba de lucru în echipă
Concurenți de la școli cu predare în limba română		Concurenți din clasele VII – XII, indiferent de tipul școlii de proveniență (premier I, II, III și mențiuni)
Concurenți de la școli cu predare în limbile minorităților naționale		
Clasele VII – VIII (premier I, II, III și mențiuni)	Clasele IX – XII (premier I, II, III și mențiuni)	Clasele VII – VIII (premier I, II, III și mențiuni)

* Eseurile premiate se vor încadra în prevederile art. 23, alin. (6) din Metodologie.